

EN OPPVEKST I KRIG

Berit Bergersen vokste opp under krigen. Hver dag var hun redd for å dø. I dag sliter hun fortsatt med klaustrofobi, men lever sine beste dager på eldreheimmet på Ensjø.

Tekst & foto av Kristine Lien Foosnæs

– Vi levde i mørket, i kjelleren, sier hun.

Bergersen husker best krigens dager fra oppveksten sin. De ble tullet inn i

ulltepper, og ingenting skulle lyse.

– Jeg var alltid redd. Redd for å dø. Redd for at tyskerne skulle bombe huset vårt.

Ikke lett å være liten

Berit Bergersen er kledd i en gul pyntet t-skjorte, og har på seg ringer, klokke og smykker. På rommet på eldreheimmet på Ensjø ligger mannen hennes og sover, så hun setter seg på oppholdsrommet litt bortenfor.

– Jeg har det så godt. Jeg har aldri hatt det bedre. Jeg er så glad i vennene jeg har her, vi er som en stor familie.

Hun har velstelt hår og et vennlig smil. Bergersen ble født i 1936, og vokste opp under krigen i Treschowgate på Torshov. I mange år har hun jobbet i parfymeri, men er i dag pensjonist og lever den beste tiden i livet sitt.

– Det var ikke så lett å være liten den gangen, sier hun.

Små gleder

Familien Bergersen var sterkt preget av fattigdom under krigen, og den lille jenta

var kun kledd i gamle filler som hennes mor lappet på.

– Vi måtte snike oss på jorder i mørket for å hente kålrot, poteter og kålrabi.

Hun husker også spesielt en hendelse da hun var hjemme alene og flyalarmen gikk. Hun besvimte og våknet opp ved siden av en brødiskive med syltetøy og et

glass melk.

– Jeg skjønte ingenting. Det å få et glass melk og det var jo et eventyr, sier Bergersen.

Hadde ingenting

Bergersen har ikke så gode minner å fortelle fra barndommen. Aldri fikk hun julepresanger eller feiring av sin egen bursdag.

– Jeg har aldri vært glad når jeg har vokst opp. Det var som det var. I tillegg var dessverre min far litt for glad i det sterke, sier hun.

Hun forteller at de alltid var redde når det ringte på, og at faren rev i stykker mye papirer og spylte ned i do. Dette måtte de gjøre.

– Alt ble tatt i fra oss. Vi hadde ingenting. Vi bodde på ett rom og kjøkken.

Berit Bergersen fikk en gang tak i et par støvler som var alt for små, men det gjorde ingenting.

– Bare det å ha noe å gå på var jo bra. Vondt i beina hadde jeg, men å kunne få noe i det hele tatt var stas, sier hun.

Ble foret opp

Berit Bergersen og broren hennes ble sendt til Danmark.

– Vi ble sendt for å fores opp. Vi var jo så underernærte.

På toget satt de med en hyssing rundt halsen med en papplatt med navnet deres på. I Danmark bodde de i seks uker, og hadde det veldig bra.

– Vi fikk sykle og plukke fersken fra treet, sier hun.

Da de kom hjem ba moren deres om å smake på noe hun hadde i hånden, og hun bet.

Berit Bergersen stortrives i pensjonistalderen.

– Men Berit, du må jo ta av skallet, sa mamma. Jeg hadde jo aldri i mitt liv sett en banan, sier Bergersen.

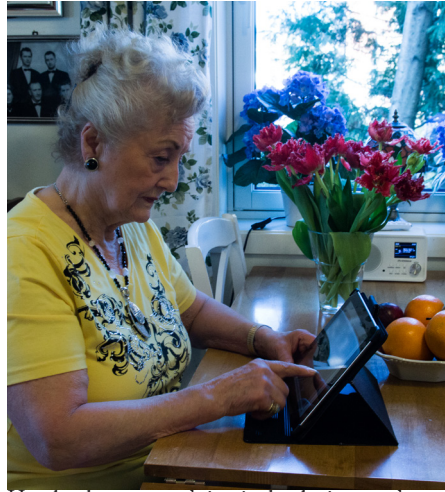
Hun og broren ble sendt på feriekoloni for å prøve å komme seg litt etter det forferdelige de opplevde.

– Der hadde vi jo det på en måte bra, sier Berit Bergersen.

“Alt ble tatt i fra oss. Vi hadde ingenting. Vi bodde på ett rom og kjøkken.”

Bergersen har jobbet i Frelsesarmeen i 22 år.

Hun har kommet godt inn i teknologiens verden.

Bergersen tenker stadig tilbake til barndommen.

Mobbeoffer

På tross av å ha vokst opp i en forferdelig krig, ble også Berit Bergersen et offer for mobbing. Hun ble født med ganespalte, som gjorde at talen hennes ble svært mumlete.

– Jeg gråt mye, fordi jeg ble ertet, sier hun.

Da hun skulle ha mat da hun ble født, rant det rett ut igjen av nesa, fordi hun ikke hadde noe gane. Bergersen har hatt mange vanskelige ganeoperasjoner.

– Jeg tenker på hvor mye vi prater om mobbing i dag, og jammen har jeg vært litt av et mobbeoffer. Jeg ble bare kalt for Snuvla.

Hun forteller at hun ikke var svært god i å skrive eller lese heller. Da skoletiden kom skulle de starte å lære engelsk, og det var hun veldig interessert i.

– Jeg sa at jeg ville det til frøken, men hun sa bare at jeg var så dum at jeg ikke ble noe annet enn skurekjerring sånn som mora mi.

I dag kan hun ikke lese og skrive Engelsk, men hun forstår alt som blir sagt.

– And I talk very well English you know, and I learned it all by my self. Så det har gått så bra, sier Berit Bergersen stolt.

Ville ikke ha barn

Hele livet har Bergersen vært veldig glad i dyr. Hun kom stadig hjem med katter og hunder.

– De kunne jo ikke erte vet du.

Hun har hatt syv store boxere, men har ingen dyr for øyeblikket. Hver ettermiddag får hun likevel besøk av noen hunder.

– De har i grunn vært ungene mine. Jeg ville aldri i verden ha noe barn, for ganesykdommen kunne være arvelig, sier hun.

Berit Bergersen har lært å være god og snill med mennesker og dyr.

– Det er det som gir meg mest. I 22 år har jeg vært her på Frelsesarmeen og hjulpet de gamle. Jeg gjør alt. Jeg kaller meg for poteta, for da kan du brukes til alt da.

Elsker pensjonistalderen

Bergersen går til det innerste rommet i gangen, der hun bor. En blå sofa, med blå blomster rundt i stuen. Hun er glad i blomster, og plukker ofte for å pynte opp for de andre som bor på eldreheimet. Hun forteller at hun har klart seg svært bra gjennom livet. Hun er utlært i sminkemerke Elizabeth Arden, og har en lang fortid i parfymeribransjen. Nå stortrives hun på eldreheimet, og i Frelsesarmeen.

– Jeg har blitt aller mest

glad etter jeg ble pensjonist.

Likevel sliter Berit Bergersen med klaustrofobi. Hun forteller at hun verken kjører heis, t-bane, fly og tør heller aldri låse dører der det ikke er vindu.

– Jeg må leve i min runding, i min verden, rundt her, sier hun.

Lever godt med angsten

Psykolog Randi Bjøntegård forteller at et traume kan føre til frykt for eget eller andres liv.

– Folk reagerer ulikt. Høye lyder kan for eksempel sette deg fort tilbake, og man kan oppleve et flashback, sier Bjøntegård.

For noen dager siden var Berit Bergersen i byen, da flyalarmen gikk. Hun hadde glemte at det skulle foregå en øvelse denne dagen.

– Jeg begynte å gråte. Den lyden sitter så godt i. Jeg gråt rett og slett på gata, og måtte bare ta en drosje hjem igjen. Man kan ikke bare glemme sånn etter fem år med krig, sier hun.

Randi Bjøntegård forteller at dersom man jobber og bearbejder det man har opplevd, kan man bli sterkere psykisk. Det kan gi et nytt syn på livet.

– Jeg har fått en voldsom angst, men den får bare være der. Jeg lever godt med den jeg nå, sier Berit Bergersen bestemt.